

СТРАЙК ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ
У НЬО ДЖЕРСИ СКИНЧИВСЯ

ПОЛІЦІЯ ВРАТУВАЛА КОМУНІСТИЧНОГО АГІТАТОРА З РУК РОЗЛЮЧЕНИХ СТРАЙКАРІВ.

БРАЙТОН (Н. Дж.). — Страйк робітників на фермі Сібрк скінчився замиренням між робітниками й адміністрацією ферми. Робітникам загарантовано старі умови праці й недоторканність тих, що брали участь у страйку й заворушеннях. Поліція тримає в арешті лиш одного ворохобника, який був звільнений з в'язниці „на паролі“.

Комуністичний агітатор, бувший лектор Колумбійського університету, Гендерсон, що весь час підбурював страйкарів, старався недопустити до порозуміння між страйкарями та адміністрацією ферми. Його настирлива й деструктивна агітація наразі так обурила страйкарів, що вони оточили його й почали бити. Поліція ледви вратувала Гендерсона з рук розлючених робітників.

ШЕ НЕМА ПОРОЗУМІННЯ В КАЛІФОРНІ.

САН ФРАНСИСКО. — Старання державної перминої комісії, яка тепер робить публичне перелучення представників страйкуючих портових робітників та представників їх роботодавців, ще не дали позитивних вислідів. Загроза загального страйку дали висвітлю в повітрі й населення починає робити різні запаси, щоб не блудувати підчас страйку.

Юні діди голосують за підтримання страйкарів портових робітників.

ЗАНОСИТЬСЯ НА СТРАЙКУ У ПІТСБУРГУ.

ПІТСБУРГ. — „Ді Репоблік Стіл Корпорейшн“ заявила, що вона не відновить свого контракту з робітничою комією в її підприємствах. Ця комісія просувала 21 робітників між нею та підприємством досі не було знайдено непорозуміння.

Контракт скінчився 30 червня й до цього часу його не відновлено. Коли не досягнуть порозуміння представники юнії підприємства, які тепер мають переговори, то треба сподіватися страйку в сталевих компаніях, де працюють більше як 5,000 робітників.

ГОТУЮТЬСЯ ДО СТРАЙКУ ТКАЧІВ.

НОТСВІЛ (Ала.). — Тринадцять тисяч ткачів висловилися за страйк, коли ткацькі підприємства не згодяться зменшити годин праці, як того домагаються ткацькі юнії.

В недалеку відбудеться в Бірмінгемі мітинг, на якому має вирішитися день початку страйку ткачів у цілому штеті Алабама.

СПОДІВАЮТЬСЯ ДУЖЕ МАЛИХ ЖИВІВ.

ВАШІНГТОН. — З секретаріату хліборобства повідомляють, що в бieżучому році, з оляду на посуху, треба сподіватися найменших живів, які були в часі від 1893 року. Таксамо й сіна та кормових трав для худоби в цьому році буде менше, ніж у якунебудь часи за останніх 15 років.

ГЕНЕРАЛ ДЖАНСОН НЕ ХОЧЕ БУТИ ДИКАТОРОМ „НАЙРІ“.

ВАШІНГТОН. — Головний адміністратор „Найри“ вислав до президента Рузвельта, лист, у якому він радить замінити спосіб контролювання „Найри“ однією людиною, якою тепер є сам генерал Джансон, на комісію з кількох осіб. З листа не видно, чи генерал Джансон пропонує себе до членів тої комісії, чи ні. Але кореспондентам газет він заявляє, що так буде довго служити „Найрі“, як того за хоче президент.

Сподіваються, що президент Рузвельт прийме цю пропозицію Джансона, бо вона не торкається ніяких змін у принципах і способах, яких уживає „Найра“ для виконання свого завдання.

ВБИТО ДЕМОКРАТИЧНОГО ЛІДЕРА.

КАНЗАС СІТІ. — Зі скоротилася вбито біля демократичного клубу місцевого дистриктового лідера партії демократів, Джана Лазо. Не зважаючи на те, що Лазо кілька років тому відбув кару у в'язниці за збройний грабж, він вибився на видного льокального лідера.

Поліція арештувала його політичного противника, Джову Луску, підозірюючи, що він зорганізував убивство Лазо.

ТРЕТІЙ РАЗ ВІДРОЧЕНО СМЕРТНУ КАРУ.

ОЛБАНІ (Н. Й.). — Губернатор Лілан утретє відірвав смертну кару пані Антоніо та двом мужчинам, яких засуджено разом з нею за вбивство її мужа, щоб отримати за нього асеруацію. Губернатор каже, що він хоче дати час авеляційному судовому розгляду скаргу, яку висів до нього адвокат пані Антоніо.

Один із засуджених з панено Антоніо за кілька годин до часу, призначеного на кару, заявив, що жінка Антоніо невинувата й не брала участі в змові. Вона є матір'ю трох дітей, які по її смерті лишилися сиротами.

ВБИТО ВСІМ „ЗАПІСВ“.

Вантажний потяг, що йшов до Чатануги, Тенесі, виколопився й розбився. Двадцять два вагони перекинулись й розбилися, покличивши кілька десятків „записів“, які їхали димом потягом. Крім того сім осіб були вбиті відразу, а один умер по дорозі до шпиталю. Кажуть, що причиною катастрофи було те, що з одного вагона злетіло колесо.

ВИПАДОК У ГОТЕЛІ

44-літній угалеон Іван Тєрдохліб з Еріал, Алта., почав суперечку з кельнерами в готелі в Дромелері. Кельнери, Дель Бирингем і Джордж Дель, виклики його й кинули так нещасливо на цементовий хлібник, що він розбився по голови. Наслідком того Тєрдохліб помер у шпиталю пару днів по випадку. Він полюбив жінку й шестеро дітей. Оба кельнери мабуть будуть потягнені до судової відповідальності.

СМЕРТЬ ВІД ЛЕВКОМІ.

На днях померла в Саскатуні, Саск., 18-літня Елеонора Ров, яка від 16 квітня ц. р. перебувала в шпиталі на роботу т. зв. левкомі. Ця хвороба проявляється в той спосіб, що м'язи хорої людини тверднуть (каменіють), і на неї досі не знайшли ліку. Один саскатунський лікар твердить, що в протягу двох останніх літ померли там 17 людей на ту хворобу. Про неї давніше не знали.

„ІДУЧЕ ЗАПІМНЯННЯ“ СОНЦЯ.

На медальному засіданні Державної Академії Наук у Вашингтоні д-р А. М. Скелет з Нью Йорку переіс експеримент зі спеціальною машиною, яка може вивертити „ідуче запімяння“ сонця. Його, видно, є такє широкє, що астрономи можуть студіювати його корону лише підчас затмівання. Згадана машина, ослерта на засадах телескопі, фотографує корону сонця, при чому сонце виглядає як підчас затмівання. Також виробувано новий астрономічний інструмент, який є такий чудовий, що коли уложити ся його в Нью Йорку, то він запише тепло і світло свічки, що горить у Парижі. При помочі цього інструменту астрономи мотимуть докладно означувати температуру далєких небесних тіл. Інструмент винайшов д-р Р. Слєбіс з університету у Вісконсін.

ЗА КОПАННЯ НЕВІСТКИ ЗАПЛАТИВ 1,700 ДОЛЛЯРІВ.

Копання невістки коштує 1,700 доллярів. Ні більше, ні менше. Так ослувся судія Болл в Едмонтоні. Відшкодування домагався Розалін Якимчук з Гейрі Гіал від свого тестя, Миколи Якимчука. Вона пристигла, що в червні минулого року тестя приїхав до її батька, напав на неї, тягав за волосся, бив по голові і копав. Тестя заперечував це і говорив, що невістка напала била на нього, але судія сказав: „По попередній обшуканню в суді я бачу, що він чоловік жорстокий, призначаю їй тероризувати свою родичку“.

ЖИДИ МОЛІТЬСЯ ЗА ПРИХІД МЕСІЯ.

Небуваний рух запанував серед хасидів в Польщі. Причина того руху така: З міста Козенціє приїхав до Варшави цидик, котрий відбув наразі з надиком з міста Чаленце, який мешкає в Варшаві. Вони радили над дуже тяжкою ситуацією Жидів і вирішили, що треба молитися, щоб приїшов на світ Месія. Отже йшли відповідні заповіді, молитовні, які мають відбутися в божниці для хасидів за Міровськими Гатями у Варшаві. На ті молитви прибувають хасиди з найдалших околиць Польщі. А відбудуться ті молитви при звуку роги, яких уживається тільки в надзвичайних випадках і на велике ширство Нового року.

АМЕРИКА НЕ БУДЕ ДОМАГАТИСЯ ВИДАЧІ ГРІГІВЕРІ.

Американські судові чинники заявили, що не будуть домагатися видачі Ф. Грігівєра, який 24 роки тому втік з американської в'язниці Лівермор, щоб має перебувати цієї жати за грабунковий напад, достався до Канади і тут у містечку Дісперс, Алта., жде до цієї пори під прибирним називаєм Джієіс Фогі. Він оженився в Канаді й у своїй охоті уложити а дуже порядковий чоловік. Ідентичність Фогі викрито три місяці тому. Американська влада порадилася не переслідувати Фогі з цієї причини, що він від часу втечі з тюрми до цієї пори жие примірно і чесно.

КАНАДІСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО З ВІЗНІТОЮ ДО СОВІТІВ.

З Вініпегу доєздить, що кілька місцевих англійських священників цього літа виберуться в подорож до совітського союзу. Також ходять чутки, що багатьо священників зі східної і західної Канади влаштувають кілька екскурсій до Совітів. Дійсна причина поїдок невідома.

СОВІСТЬ ЗАМУСИЛА ПРИСЛАТИ ТИСЯЧУ ДОЛЛЯРІВ.

До монгольської канцелярії до монгольського податку прислав тисячу доллярів дохолодового податку від свого майна. На таку суму невідомий совітський чоловік обманути урядовців від дохолодового податку, одначе совість примусила його на правити свій несовісний учинок... А. Г. Ровленд, інспектор дохолодового податку в Монреалі, оповістив подяку совісному богачеві.

КАНАДІСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ ХОР СПІВАЄ УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ.

Є в Торонті Жіночий Хор Оріол, який услився вже кілька сезони своїм публічним виступами. Останній виступ цього хору у консерваторії ситі Торонтоської Музичної Консерваторії був присвячений до українських мелодій приготування Курт Шніллер під назвою „Гірни Василіна“, або „Кінька і дівчинка“. Хор, що складається з 20 співачок, відспівував п'ять Ерісон, співав українські пісні-думи, гарно.

МУСИТЬ ВІДБУТИ КАРУ.

Не зважаючи на посольську інтервенцію в саскачеванському союзі, щоб 16-літнього Василя Михайлюка, який за підбурення 5-долларового банкету дистав 2 роки в'язниці, забрано з в'язниці й вислано до технічної школи на науку малярства, урядові чинники заявляють, що вазень мусить відбутися свою кару.

ФАБРИКА ФАЛЬШИВИХ МОНЕТ У ТЮРМІ.

В окружній тюрмі в Плоуці викрила тюрмена сторожа фабрику фальшивих монет. Фабрика мистлася в столарському вартстві в тюрмі і до шафки фальшивиків належали влізи, що відбавали кару за фальшування монет — отже страйк „практичний“. Фальшивиків викрито, аки вони встигли цюнебудь зробити, а підчас ревізії знайдено більшу скількість цинів й олова, а також гіпсові форми до відлівання монет.

ТРАГЕДІЯ НА ФАРМІ.

Белгійський фермер Артур Петс, що має фарму п'ять миль на схід від колонії Мерон у Саскачевані, напав рано на днім своєї тещі, А. Бур, і сокирою завад смертельну рану своїй жінці Фльоренсі, а також тяжко поранив тещу та її 24-літнього сина Олександра. Після того запалив будинок. Завдаки 14-річному Джорджови Бурови поранені не погорили. Він повитався й надів, а також двоє дітей Петса, що жили на фермі-своєї баби разом з матір'ю. Петса арештовано на його фермі. Молода жінка агинула на сльозком раїна. Арештований фермер зізнав на поліції, що не пам'ятає нічого, що він зробив. Він оженився з Фльоренсіо Бур 4 роки тому. Обое жили в собою в згоді і мали двоє дітей. Одначе місяць тому щастя розсварила їх і Фльоренсі покинула його та пішла жити до мами. Те все, що сказав Петс на поліції. Припускають, що напад був докочав у приступі хвилювого бовкєвілля.

В-ЛІТНІЯ ПЕРКА.

В містечку Кемсек у Саскачевані жє пані Л. Гітлон, що має дві дочекі: 8-літню й оліорончу. Сама пані Гітлон заробляє на прожиток. Одної дочка почала горіти її хата, в якій вже спали і дві дочекі. Хата була вже майже вовсім в огні, коли пробудилася стара дочка, Леона. Вона зраділа вхопив на руки свою маленьку сестричку й вилнесла її надвір. І так Леона стала героїною Кемсеку. Вона дістала щирю похвалу від мешканців містечка за свій відважний учинок.

ПІВНО ПОМОГЛО ДВОЛІТНЬОМУ ХЛОПЦЕВИ.

Дволітній Йосиф Менделєв у Голдфелд, Саск., дістався до шафи і витягнув звідтам цидик і золоток, опісля дістався в коробці, а потім насипав лаво на язык. Уста і язык слухали, дитина затрималася й ніщо їй не помогло; ні молока, ні молока, ні їмпа їла. Врешті батько приніс їй дитину зипилу скарбів, після чого дістасла у їж. Як тільки, то її поклєнуло і від того часу приходить до здоров'я.

ПОЛЬЩА ОБЖАЛОВУЄ УРЯДОВО
УКРАЇНЦІВ ЗА ЗАМАХ НА МІНІСТРА
ПЕРАЦЬКОГО

ВАРШАВА. — Міністер справедливости, Чеслав Міхаловський, проголосив, що за вбивство міністра внутрішніх справ; Бронислава Перацького, відновідає українська терористична організація, якою є Організація Українських Націоналістів (OUN). Він подав далі, що до того висновку прийшла влада на тій підставі, що скоплено бомбу, яка не експлодувала, а яку кинув один з загонників. А стверджено понад всякий сумнів, так твердить міністер Міхаловський, що та бомба була закладена в Кракові, в лабораторії, яку там удержувала OUN, а яку недавно викрито.

Як загонників арештовано трох молодих Українців. Одного з них арештовано на німецькій території. Та властивий убивник, каже польський комунікат, втік до чужих країв і нема надії, щоб його польська влада змогла дістати у свої руки.

У зв'язку з тим атентатом на міністра Перацького держить польська влада 130 Українців у новім концентраційнім таборі, на сході Польщі. Арештування Українців продовжуються далі.

Американський кореспондент, котрий подає офіційні повідомлення польського міністра, найбільше здивований тим, що хоч урядово узнало Українців за винників міністра Перацького, то разом з тим розглядає молодішу польську нацистську організацію, як теж арештовано багато вищих членів цієї організації та вислано їх до концентраційних таборів. Саме ту організацію підозірали в замаху на міністра Перацького.

МАРЕВО НЕВРОЖАКО НАД УКРАЇНОЮ.

ЛОНДОН. — Українське Бюро подає: На Україні починає жинва. Показується, що марєво неврожако і цього року повисло над нещасним населенням. „Дейлі Телеграф“ з 25 червня подає таку вістку з України:

„Зближається час жини і кризь офіційний розпорядок приймається правдиве обличчє надії на врожай. Косор, член всемогутнього всеосяжного політбюро, видав центральному комітету української комуністичної партії пересторогу, в якій каже: „Тих, що будуть наркати, начеб цього літа грозять неврожаєм, треба раз на все примусити до іовчання. Ми можемо й необхідну мусимо заявляти, що врожай буде“. Але, не зважаючи на те, Косор признає, що соторгичний урожай дуже погєрпів від посухи і тому закликає український центральний комітет, щоб той поробив рішучі зусилля і допильнував, щоб врожай зібрано авноби, бо Совіти не можуть дозволити на повторення таких розтрат, як се сталося минулого літа через недобрий збір жини. Розстрати досягли кількох мільонів тон збіжжя на самій Україні. В багатьох округах їа розтрата виносила до 30% усього врожаю.

ЛЮБЧЕНКО ПРО НЕВРОЖАК.

ХАРКІВ. — Любченко, голова ради народних комісарів, заявив у дні, коли зачалос перенесення урядових установ з Харкова до Києва, між іншим так:

Під що пору вась увага Українців зосереджена на небезпєсі неврожако з причини посухи“.

НОВА ФАЗА МОСКОВЩЕННЯ УКРАЇНИ.

ЛОНДОН. — „Дейлі Телеграф“ з 25 червня згадує про глумливі напади московського совітського офіціоза, „Звєстія“, на „зелених англійських лордів“, які піддержують український самостійницький рух, а про перенесення столиці України до Києва-подає такє: Для України перенесення столиці з Харкова до Києва означає нову фазу в московщєнні України. Дотепер Київ, культурна столиця України, не дуже звертав на себе добийвалу увагу Москви. Тепер приходить і на нього черга.

СОВІТИ ХОЧУТЬ ДАЛИ ЗЕРНИЦЯ.

МОСКВА. — Можливо, що Совіти вьозьмуть участь у нарадах конференції морського розбєвєрення, які відбудуться в 1935 році. Але це не змінить у нічім розбєдовий їхній флотий, бо вже виготовлено велику програму совітського збєвєрення на морі.

ГІТЛЕР СКЛИКАЄ ПАРЛЯМЕНТ.

БЕРЛІН. — Канцлер Гітлер зробив нову несподіванку. Замість виїхати на вакації, проголосив, що скликає на день 13 липня німецький парламент, перел яким вияснить, чому не прийшло дати 30 червня до крівавих подій.

ШЕ РАЗ ПЕРЕМІНОНОТЬ НАЗВУ ЧЕКА.

МОСКВА. — Давно Чека переміняє у своїм часі на Оглу, а тепер переміняє новим дєвєтєм ослє Оглу на народний комісаріят справ внутрішніх. Виходить, що тайний поліції нїби відбєвєрао тепер право судити. Та яка де зміна, німатий виражєє на те, що на чолі нового тіла стоїть старий член Ягода, котрий від довгих літ був у провіді тої крівавої совітської інституції.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Registered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакції не відповідає.
За кожну адресу арештується 10 копійок.
3 Копійки налісати вносіть гроші лише на т. а. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": ВВген 4-0237. — Тел. У. Н. Сокола: ВВген 4-1016.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩОБ ІНФОРМУВАТИ, ТРЕБА ЗНАТИ САМОМУ

Десятьма літ товчемо, як дід воду в ступі, що нас ніхто в світі не знає. Кожний, що напише якусь брошуру, чи забере десь слово на якімсь чужинчеському зібранні, чи влаштує якусь виставу, переконаний, що то щойно він відчинив очі чужинцям на українську справу. А разом з тим ідуть укупі даліш нарікання, що в нас ніхто нічого не робить на полі української пропаганди між чужинцями, що нема ніяких книжок, з яких чужинцям міг би довідатися ближче про наш нарід і т. п.

Правда, що в нас є на тім полі великі недомогання. Але вже не такі, щоб аж так дуже ляментувати, коли це відноситься до Америки. Бож маємо цілу низку книжок американських і англійських авторів, в яких є повно всілякого матеріалу відносно історії українського народу, його культури і його політичних змагань. Ми вже не раз звертали увагу нашого громадянства на ті книжки. Навіть замовили їх у певній кількості книгарня "Свободи", щоб обектисти нашим людям їх набагато. Але, на жаль, треба ствердити, що майже нема таких цікавих, що ті книжки набувалися. І дуже а дуже мало таких, що обзнакомлювалися б змістом тих книжок, хоч їх можна дістати по всіх кращих американських бібліотеках. І тільки тому, що ми самі так мало знаємо про ті англійські писання, не вміємо, річ ясна, й чужинцям порадити, звідки вони могли б набрати інформації про Україну.

І ось з того огляду приходить нам ще раз звернути увагу, що тому два місяці вийшла в Лондоні чудова книжка англійського журналіста і письменника Г. Гесселя Тільмента під заголовком "Сельська Європа", яку можуть американські Українці набути в Українській Лондонській Бюро за \$3, себто за половину той ціни, яку треба заплатити, коли спроводжується книжка через американські фірми. Бюро доплату, щоб уможливити поширення серед Українців англійської книжки, в якій зібрані дуже а дуже цінні інформації про положення українського народу.

Не кажим, що книжок про Україну нема. Бо вже тому 44 року була видана в Нью Йорку чудова повість "Маруся", яку переклала Американка з французької мови як повість про "Дівчину з України". Повість та з часів Хмельниччини. Ніде нема в ній іншої назви, а тільки "Україна" і український нарід. І до 44 року тому. А ми довідаємося про ту книжку щойно тепер, завдяки молодому студенту, Мирославу Шпілкі, що знайшов її przypadково в старій книгарні між старими книжками. Отже є книжки про Україну, і то добре напісали, але треба про них знати, їх мати і прочитати.

Р. Гр.

МОЄ ЩАСТЯ, ЩО Я ВЖЕ ВМЕР!

— Прошу до кави! — сказала Черемиска. — Прошу брати булкі і мастити маслом — додава, прислуговуючи до старого кошичок з булками.

— В каву цукру нема! — досладу хукаря, прислуговуючи до старого цукорничку і відійшла.

Старий сидів безрадно, перед ним сніданком, бо не знав, як до нього братися. Дивився, що другі будуть робити. Коли побачив, що каву мішають ложкою і ложкою купують, він собі взяв ложку, та дуже незручно і обережно у два пальці. Показав ложкою на столі і каже:

— Чи я маленька дитина, щоб такою забавкою ітти? Сеж не ложка! Такою священиком в церкві приймає.

— Велика, столова ложка до філячків не візьметься, — замітила господиня. — І ложка не в та, щоб не ітти. Каву п'ють.

— Як же ти, кави! — сказала Черемиска. — Прошу брати булкі і мастити маслом — додава, прислуговуючи до старого кошичок з булками.

— В каву цукру нема! — досладу хукаря, прислуговуючи до старого цукорничку і відійшла.

Д-р Остап Грицяк.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ВІДНІ

Цьогорічний Шевченківський концерт у Відні, — влаштуванням заходом Комітету Українських Національних Товариств тужке в нещода, дня 6. V, в залі Українського Клубу при Банк-гасе — був, може з огляду на приналежність цьогорічній 120-ті роковини народився поета, ввечері справді гідних уваги імпрес. У програму концерту ове увійшли низка давніших і новіших інструментальних та вокальних творів українських композиторів, виконаних при співучасті своїх і чужих артистів у Відні вперше. І це годиться підкреслити, з огляду на неабиякі труди підготовки та на значні матеріальні кошти такої програми в нинішніх обставинах, з особливим признанням для аранжирів концерту, передовсім же для нашого диригента й капелмайстера, абсолютна віддана кошти, авторів, п. Андрія Гнатюшина, який з кожного огляду був душею свята.

А в частині пройшов концерт з такими токами: Почався він святою промовою голови "Українського Клубу", п. В. Машильського, в якій промовчів намагає зачувати слухачам значення свята та на основі погляду на життя і творчість Шевченка. Але треба сказати, що завдання святої промови на роковини концертів у честь Шевченка, повинно обмежуватися виключно на пояснення ціл свята з погляду на вагу поетової творчості в історії культурного розвитку та у зв'язку з визвольними змаганнями народу, особливо ж під наперішню пору. А подібний перерив життя і творчості повинен би належати до окремого, значить головного реферату. Але того останнього чим разом, на жаль, не було, з уваги й на п. Машильського довелося поширити святої промову — особливо ж у другій, з огляду на чужих гостей німеччиною мовою виголошені частини — на реферат про життя і творчість поета. Тільки дозволю собі зазначити, що це не добре воно передлагоджувати промову біографічними даними так наприклад, що кінець-кінців поза безліч накопичених дат губиться цілість поетового життя трохі не зовсім. І не можна теж декільма місцями говорити так

А у зв'язку з цими промовами згадувати і декламацію поми "Свободи", що її виголосив студ. мед. І. Іван, відомий уже нашій громадці як декламатор з нещода владного виступу з нещода владного виступу.

Тепер же перейдемо до чисто концертних токів, яких програма була, як я вже зазначив, дуже помітна своїм добром. Тут згадуємо найкраще Шевченка-Лисенка "Гамалю", музический жор у супроводі оркестру, гарфи і фортеп'яну, який під енергійною орудою п. Гнатюшина вивав імпозитно, захоплюючи публіку як вражаючою силою безсмертних слів поета, так і мистецькою музичною композицією, виконаною ансамблем оркестру з "кожного погляду" похвалою. Притім зазначу, що воно в довіду нашій рідній нашій концертній у Відні чим разом було вперше так, що поетів традиційні промови декламатори й солісти виступали й більшістю оркестру, виконуючи мистець-

кі твори, помітні не тільки своєю передпородною артистичною цінністю, але й тим, що вони не такі то легкі до виконання. Виконала оркестра ще й прегарний Бортинського "Оборону тебе, Любове", як правдиво несподівано не тільки для чужих, але й для своїх, слухачів, та М. Вербицького "Заповіт" з двома хором, причім басове соло відіспівав член державної опери, п. Іван Савка. І коли вже ті композиції змогли створити в душах слухачів настільки відчуженого потоплення в красоті музичної прееції, — такий добре відомий нашим любителям музики з незвичайних концертів Відня — до справжнього вершину виступу в цій ліній оркестрального твору, що бачили оркестральних "Три" (до скрипки, челя і фортеп'яну). Нехай, що ця композиція — одна з перших в області камерної музики в нас — для концерту з такою багатогранною, як цьогорічний наш, була задвома, учасники концерту вислухали її востанок з насолодою, вшановуючи в ній не тільки один з найкращих творів молодого українського артиста, але й пам'ять його батька, незбутного О. Остапа, якого тим так і переображували звуки усієї композиції. Те перше місто — хіба не пригадує воно нам своїм основним мотивом вражаючий такт, голосіння по покійку, таксамо, як друга частина, що є відлуків нашого "Святими". А порівняючи своє закінчення Con brio — хіба не закликає воно великим закликом до пімсти? Кожий додам до того, що виконавцями тут були: пані Дарія Карановича (фортеп'яну), артист Богдан Березинський (цельо) та проф. Бальц (скрипка), то вже ті імена самі будуть запорукою щонайкращого виведення цієї композиції Н. Нижанківського.

А з цим перейдемо до сольових токів згаданих тут артистів.

Пані Карановича — таксамо постійна учасниця всіх наших мистецьких імпрес у Відні, як і артист Березинський — відіграла чим разом Барвинського "Ліру" та "Pastorale", а позатим "А Прелюдію" Л. Ревуцького (Ес-дур, Б-моль, А-моль, Фис-дур). Відіграла їх вона з питомим й тонким, справді артистичним хистом, який їй добувають, як і всім іншим, чим вони не тільки в нас, але й між чужинцями, щоб згадати лиш мину-

ПЕРЕВОРОТ У БОЛГАРІ.

(УП) Переворот у Болгарії змінив зовсім положення на Балкані. Новий Болгарський уряд заявив, що хоче вести у відношенні до Сербії прямию політику. Як відомо, майже половина Болгарії, а також уся південна Сербія це чисто македонські землі. Про сербський терор у Македонії наші весті, що македонці приписували, щоб Македонці в Болгарії так легко погодилися на таку зміну політики, тим більше, що ця нація надзвичайно свідомо себе і своїх цілей та що вже понад 40 літ борються в зорганізованій спосіб за свою волю. І дійсно, Македонці в Болгарії заворушилися. Некоерований король Македонії, Ванча Михайлова, чим життя і смерті над 400 тисячами зорганізованих македонських бовиць, пішов в опозицію. Держава Михайлова, це була держава в державі болгарській, з власним болгарським, фінансним, зброю, організаційним апаратом і т. п. Він мав обсяджені своїми людьми найвищій становище в Болгарії. Тепер Болгарія все це згоріло. Видано до озаначеного відозву, щоб до озаначеного рішення зброю. При цьому дивись оуар, до кривавих сутичок з болгарським військом. Запрещено македонським провідникам, але зі страху перед македонською пімстою випущено їх на волю. Тепер болгарське військо обсядило майже цілу болгарську Македонію. Села переживають нацифікацію, щось як Україна в 1930 році. Македонські бовиць ховаються по лісах з зброєю в руці і борються з військом. Військо не заступається далеко в ліси, бо воно найліпше хоче стероризувати населення, щоб воно не помагало в нічому повстанні. Приготовляється загальний похід у гори з літаками й артилерією. Провідник Македонії, Михайлов, також у горах. Сербська границя щільно замкнена потрійними дотяминими перегородками та воєнними ямами, щоби повстанці не могли діставитися на сербський бій, себто до властивої Македонії, та щоби боєвини з тої частини краю не йшли Михайлову на поміч. Рівночасно з тим помічається як хорватське визвольне акції, щоб Сербія заатакувати з другого боку. В Хорватії працює організація Уйата під проводом Павліча. Про всі ці події є європейській пресі пишеться дуже мало, бо кожда країна знята власними клопатами, які вважає за найважливіші в світі, хоч воно в дійсності так не є, бо найважливішою у світі є те, як борються за життя нації.

Після тогож, як багата програма ввечора була вичерпана, концерт — уже неадекватно до пімочи — покінчився відспіванням гімну "Не пораз".

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Тим, що пересилають листи з краю до використання в "Свободі", треба завжди з переписанням надіслати теж і оригінальний лист.

У суді.

— Це вже п'ятий прохажий якого ви щого року переїхали авто!

— Ні, пане судію, те четвертий. Одну людину я переїхав уже двічі.

— Прошу, беріть! — Що се? — спитав старий беручи незручно і таким способом роздуючи.

— Се папірська. Закурить! — Закурить? Отче от Та ак?

— Ось так! — сказав правнучку, запалюючи свою папірську бензиною запальничкою.

— А то що? — скрикнув старий, позирючи з жахом на запальничку.

Черемиский сказав щось про бензину і про механізм запальнички.

— Несамовите! — сказав старий. — Воногь бовна, неначе з чортячого писка! За моїх часів сталь і кремій лиш іскри пускали.

— Черемиский подав старому другу папірську. Тепер старий взяв її делікатно, та з запальничкою не хотів користатися. Черемиский прихилив до його папірську свою, запалив. Старий потягнув раз, другий і скрикнув.

— Та то не тютюн! — крикнув, кидаючи папірську на диван і надзпотуночю ногою.

— То солома! Таке подале нині курити! Як курив би собі, та не таке!.. Людьми у тебе нема?

На приказ Черемиского, покоїжко, побігла до трафіки. Прислала ложку з тютюном, і старий закував.

(Далі буде).

ВЖЕ ВИЙШОВ ДРУКОМ

МЕМОРИЯ

У СПРАВИ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.
(в англійській мові)

Ціна за примірник виносить 25 центів. Звертатися на адресу:

"СВОБОДА",
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
"СВОБОДИ"

83 Grand St., Jersey City, N. J.
виконує

ЗСЯДІ ДРУКИ ЯКНАКРАШЕ,
ЗАВІДИ НА ЧАС І ПО
НИЗЬКИХ ЦІН.

ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ,
СЦОВИХ СОТЕНЬ, ГУРТКІВ,
БРАТСТІВ І ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ,
ТАК І ДЛЯ ПОДИНОК.

КИХ ОСІБ ВИКОНУЄ
ВСЯКІ ПОТРЕБИ ДРУКИ.

Мужчини — позір!
Вам спеціально опрацювання, яке задовольняє до кожного чоловіка, який потребує лідируючого ТОНІКУ. Щоб об'єктивні підстави.

Nuga-Tone

ФАРМИ!

АРМА 40 АКРІВ, 10 акрів Лис
пасовища, а решта орна
мля. Дім 8 кімнат, електрика в 20-
педиків барна худина...

а. Є і інші будинки всі нові 4 м.
рогатові худоби, 100 курей і 1
до Амстердаму, де є 3 великі
ники де виробляють килими і
брики. Є фабрика у місці.

MARIJA ANDREJKIW,
R. D. I, Hagaman, N. Y.

АРМА 103 АКРН, добри землі в
до доброї зони в

мнат, майже новий, і інші добрі
інки, ліс і пасовище, вода пліве че-
з фарму; 2 коні, 2 корови і 3 овці.
Фарма близько школи, на проті-
в стороні дороги церква, 3 милі до

ста, фарма на розі і близько сусідів.
колиця дуже гарна і здорова. Про-
є старий вдовець. Ціна приступна.
досіть або приїжджайте до:
JOHN RIFA,
B. B. 2. Broadbitch N. Y.

ДРІВНИ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНУ до 30 років, з вищою освітою, працює в банку, у місті Львів, може бути з 1. або 2. дітьми, якщо знайдете, прошу голоситися на адресу: 166-8

JOHN PERCHISHIN,
herman Ave., Bound Brook, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
рядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір
неділі після умови.

37 SO. 12th ST., NEWARK, N. J.
Tel. Bigelow 3-1657.

Чая з найліпшого гірського чаю
на недомагання жовудка, кишк, р
інки і нирок. Пришліть свій і Ваш
накомих адрес до:

UKRAINIAN BAZAAR,

70 E. 4th Street, New York, N.Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,

NEW YORK, N. Y.
(NORTH 2. 1 10. yz.)
Tel. ALGONQUIN 4-8622.
YOUNG & RUBICAM: NEW YORK 10 10

11, ввечір від 6 до 8, а в неділю
німає умови.

КОСИ

маємо австрійські серпи
оси з найліпшої сребриста
тали, коса довга 32 цілі, ве
жить поверх фунта, за одна
оклепанням косить пару дій

госа широка \$2.75. Перстен
о коси 40 ц. Бабка 50 ц. Ма
оток 50 ц. Брусок 25 ц. Сер
зубами \$1.00.

UKRAINIAN BAZAR
70 E. 4th St., New York, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЕЬСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK I ОКОЛИЦАХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

NEW YORK CITY
Tel: Orchard 4-2568

яно, скрипка, кларнет, саксофон,
рний і другий трюпет, трюбон
чельо і бубен)

ЗНАНКА УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ
Зарплатував ІОСИФ СНИГУР.
Число 1. \$1.50
Число 11 80

сло I. _____ 65
сло II. _____ 50
сло III. _____ 50

для скипки і п'яна:

сло I. _____ 65
сло II. _____ 50
сло III. _____ 50

сло III.	50
раїнські Народні Мелодії для	
«сиринки і п'яна»	50
Замовлення разом з належністю	
ати до:	

SVOBODA,
O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

[illegible]